

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології та педагогіки
Кафедра загальної психології та психодіагностики
Кафедра вікової та педагогічної психології
Кафедра практичної психології та психотерапії

Актуальні питання психологічної науки

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 6

Рівне - 2013

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. – Випуск 6. – Рівне: РДГУ, 2013. – 129 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, академік АВШ, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ;

Воробійов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Павелків В.Р. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету РДГУ

Литвиненко С.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ;

Безлюдна В.І. - кандидат педагогічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Корчакова Н.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Рудь Г.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Созонюк О.С. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол № 8 від 29 березня 2013 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Вступ	6
Ставицька О. <i>Особистісні деформації сучасної молоді в умовах соціально-економічної кризи</i>	8
Артимовець А. <i>Шкільна успішність-неуспішність як визначальний фактор соціальних інтеракцій молодшого школяра</i>	10
Бородаєвський В. <i>Огляд інтертипних відношень у різних моделях соціонічної теорії</i>	12
Вайда Л. <i>Психолого-педагогічна преса в Україні про освітньо-виховні інновації</i>	16
Вознюк Ю. <i>Проблема самоствердження особистості у системі наук про людину</i>	21
Ветрова І. <i>Психологічний аналіз «Я-образу» особистості</i>	24
Ветрова М. <i>Психологічний аналіз формування моральності в дошкільному віці</i>	25
Волошина А. <i>Соціально-психологічні особливості виникнення самотності серед студентської молоді</i>	27
Галабурда Л. <i>Імідж як соціально-психологічний феномен</i>	30
Ганжиловська Ю. <i>Особливості поведінки підлітків в конфліктних ситуаціях</i>	33
Демянюк О. <i>Погляди С. Грофа та К. Уілбера про особливості становлення індивідуального образу світу</i>	35
Джеря В. <i>Особливості та основні прийоми діяльності менеджера</i>	38
Дзюба О. <i>Аналіз психологічного взаємозв'язку навчальної успішності та самооцінки підлітка</i>	42
Єфимець Ю. <i>Самоповага як чинник успішності навчальної діяльності</i>	44
Загоруй М. <i>Психологічні особливості взаємозв'язку типу темпераменту та соціометричного статусу в студентській групі</i>	46

Актуальні питання психологічної науки

Захарук Л. <i>Мотивація як рушійна сила учбової діяльності</i>	48
Кирильчук І. <i>Психологічні особливості самоствердження підлітків</i>	49
Крот Ю. <i>Основні ознаки лідерства у сучасному суспільстві</i>	51
Кукла С. <i>Гендерні відмінності у професійному самовизначенні старшокласників</i>	54
Кушнерук Т. <i>Теоретичний аналіз проблеми спілкування в юнацькому віці</i>	57
Марко А. <i>Психологічний зміст феномену алекситимії</i>	59
Матисяк К. <i>Вплив тривожності на формування самооцінки у підлітковому віці</i>	61
Матюх Л. <i>Психологічний аналіз ділових стосунків в академічних групах</i>	63
Медведчук О. <i>Особливості психокорекційної допомоги підліткам з девіантною поведінкою</i>	65
Міщенко В. <i>Психологічні особливості самоствердження дітей – сиріт підліткового віку</i>	68
Миронець М. <i>Психологічні особливості відчуття самотності у підлітковому та юнацькому віці</i>	70
Музика М. <i>Фактори становлення духовних цінностей особистості</i>	72
Муравська Н. <i>Стрес як джерело активності особистості</i>	74
Ногачевська І. <i>Розуміння поетичного тексту як фактор формування інтелектуальної культури студента-словесника</i>	77
Олексіюк М. <i>Теоретичний аналіз проблеми самотності в психології</i>	80
Омельчук Л. <i>Батьківський авторитет як основа психологічного впливу батьків</i>	83
Осипчук О. <i>Теоретичні аспекти розвитку моральної сфери у молодшому шкільному віці</i>	86
Остаповець Ю. <i>Особливості прояву тривожності у студентів</i>	88

Охмак Л. <i>Прояв комплексу неповноцінності у підлітків.....</i>	91
Пилипака К. <i>Розвиток просоціальної поведінки у підлітковому віці.....</i>	93
Покидько О. <i>Психологічний аналіз творчого мислення у підлітковому віці.....</i>	96
Поліщук В. <i>Аспекти психокорекції процесів емоційно-вольової регуляції в підлітковому віці.....</i>	99
Полюхович Л. <i>Проблема генезису інтрапсихічних конфліктів особистості в рамках психоаналітичного підходу.....</i>	101
Прокопівнюк М. <i>Розвиток соціального інтелекту в юнацькому віці.....</i>	103
Руссу І. <i>Теоретичні аспекти проблеми креативності в молодших школярів.....</i>	106
Соботюк І. <i>Психологічний аналіз агресивності та конфліктності в підлітковому віці.....</i>	108
Станіславів Н. <i>Соціально-психологічна детермінація підліткової самотності.....</i>	110
Суходол А. <i>Особливості формування характеру в юнацькому віці: гендерний аспект.....</i>	113
Тищенко І. <i>Казкотерапія як метод зниження рівня тривожності у молодших школярів.....</i>	116
Трошкіна Є. <i>Психологічний аналіз неуспішності в молодшому шкільному віці.....</i>	119
Чмелюк С. <i>Психологічні чинники виникнення самотності у підлітковому віці.....</i>	122
Яремчук Т. <i>Зрада як соціально-психологічний феномен.....</i>	124

Актуальні питання психологічної науки

особливостей, характеристик темпераменту чи соціотипу кожної окремо взятої людини рівень самотності буде відрізнятися, незалежно чи відчуває його негативні наслідки на собі людина. Варто завжди прислуховуватись до внутрішніх відчуттів та до ситуації, коригуючи власну поведінку та дії так, щоб це не викликало дискомфорту у людини і у оточуючих.

Список використаних джерел:

1. Абульханова-Славська К. А. Проблеми дослідження індивідуальної самотності / К. А. Абульханова-Славська, М. І. Воловікова, В. А. Єлісеєв // Психологічний журнал. – 1991. - №4.
2. Гозман Л. Я. Психология эмоциональных отношений /Л.Я. Гозман. - Изд.Московского универс. – 1987, 170 с.
3. Кон І. С. У пошуках себе. /І.С. Кон - М.: Политиздат, 1984. – 335 с.
4. Москаленко В. В. Культурно-діяльнісна концепція соціалізації особистості / В.В.Москаленко, В.Т. Циба // Педагогіка и психология. - 1995. - №3 - С. 136-142.
5. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник: У 2 кн. Кн. 1: Соціальна психологія особистості и Спілкування. /Л.Е. Орбан-Лембрик - К.:Либідь, 2004. – 567 с.

УДК 159.9:17.022.1

ІМІДЖ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

Галабурда Лідія, аспірантка РДГУ

Керівник: Ямницький В.М., доктор психологічних наук, професор

Нова парадигма соціально-психологічного знання дає можливість психологу займатися поясненням і систематизацією сучасних соціальних явищ. Одним із таких феноменів є імідж – явище багатогранне і складне, яке торкається різних сфер сучасного суспільного життя. Його сутність, закономірності і механізми формування ще не до кінця розроблені. Категорія іміджу акумулює в собі елементи онтології, тобто відображення змісту об'єкта, гносеології - процес його пізнання; активної дії - управління процесами формування іміджу (А.Ю. Панасюк, Е.Б. Перелигіна, Е.А. Петрова, Г.Г. Почепцов, В.М.Шепель).

Слово „image” у перекладі з англійської означає образ. Походження цього поняття має кілька тлумачень. Одні вважають, що термін походить від латинського „imago”, пов’язаного зі словом „imitar” - імітувати. Згідно з тлумачним словником Вебстера, „імідж – це штучна імітація (утворення) або подача зовнішньої форми якогось об’єкта і, особливо, особи”. Деякі науковці, не заперечуючи латинського походження слова „imago”, припускають, що так називалися посмертні воскові маски в Давньому Римі, які репрезентували облагороджений вигляд покійного, були його, так би мовити, хвалебною характеристикою. [2, с. 66]

У нинішньому значенні слово „імідж” уперше застосував З. Фрейд, який розглядав його не стільки як реальний образ людини чи предмета (Ego), скільки як ідеальний образ (Super Ego), який, природно, відрізняється від реального [2]. З 1940-х років термін почали використовувати рекламісти та спеціалісти зв’язків з громадськістю. У науковий вжиток поняття імідж було введено тільки на початку 1960-х років. О. Феофанов, який одним з перших увів це поняття в спеціальну російськомовну літературу.[5, с. 194-197].

Новий словник іншомовних слів [4] дає наступне визначення іміджу: „Імідж – цілеспрямовано сформований образ певної особи, явища чи предмета, який підкреслює певні ціннісні характеристики й покликаний справити емоційно-психологічний вплив на когось з метою популяризації, реклами тощо. Імідж – це візуальна привабливість особи”. [4]

Специфічні характеристики іміджу як продукту саме соціального, а не індивідуального сприймання об’єкта особливо наочно виявляються при порівнянні загальнопсихологічного і соціально-психологічного підходів до вивчення сприймання (перцепції). Г.М.Андреева вказує на наступні основні відмінності у трактуванні сприймання (перцепції) у рамках зазначених підходів.

По-перше, в процесах соціальної перцепції, що вивчаються соціальною психологією, когнітивні, мотиваційні та емоційні елементи набагато менш відособлені один від одного, ніж у перцептивних процесах, що вивчаються загальною психологією: «вони виступають як невід’ємна змістовна характеристика будь-якого соціально-перцептивного процесу» [4]. По-друге, з чотирьох елементів перцептивного процесу, до яких відносяться суб’єкт сприймання, об’єкт сприймання, власне процес сприймання і образ

Актуальні питання психологічної науки

як результат цього процесу, загальна психологія приділяє увагу майже виключно третій позиції - процесу сприймання, в той час як інтерес соціальних психологів зосереджений на характеристиках суб'єкта і об'єкта сприймання, а також образу. По-третє, на відміну від загальної психології соціальна психологія вивчає формування образів в умовах реальної соціальної групи [4, 46].

Таким чином, у рамках соціально-психологічного підходу образ аналізується як результат психічного відображення (представлення) того чи іншого об'єктивного явища; в процесі цього відображення можливі перетворення вихідної інформації, і відповідно образ не обов'язково являє собою точну копію відображуваного; процес створення образу може бути активним і цілеспрямованим (наприклад, в мистецтві); цей процес може включати процедури аналізу (що дозволяє відобразити типове в об'єкті) і синтезу (завдяки чому образ має характеристики індивідуального явища).

Все вище сказане дозволяє нам вирізнити імідж серед таких соціально-психологічних понять як репутація, авторитет, суспільна думка, тощо.

Список використаних джерел:

1. Андреева Г. М. Психология социального познания / Г.М.Андреева. - М., 2000.
2. Баксанский О. Е. Современный когнитивный подход к категории „образ мира” (методологический аспект) / О.Е. Баксанский, Е.Н.Кучер // Вопросы философии. - 2002. - № 8.
3. Зимбардо Ф. Социальное влияние / Ф.Зимбардо, М.Ляйппе. - СПб.; М.; Харьков; Минск, 2001.
4. Захаренко Е.Н. Новый словарь иностранных слов: 25 000 слов и словосочетаний / Е.Н. Захаренко, Л.Н.Комарова, И.В.Нечаева. - М.: Азбуковник, 2003. - 783 с.
5. Феофанов О.А. США: реклама и общество / О.А.Феофанов. - М.: Мысль, 1974.